

L'invent del DNI (o com viure eternament i no poder ressuscitar morts)

Enric Mas (nitsenblanc.cat), 28/12/15

Un company em va explicar una anècdota d'aquelles que fan pensar. L'avi d'un amic seu va deixar de cobrar la pensió de cop, sense motiu, així que el seu fill va anar a informar-se a les oficines governamentals corresponents: li van dir que l'avi constava com a difunt. Davant d'aquesta resposta, es va limitar a preguntar què podia fer per arreglar la situació i li van dir que anés a la policia, perquè el tema de documentació el portaven allà. Així que, tot decidit, va anar a la policia acompanyat per l'avi (el qual caminava perfectament) i els hi va dir que aquí estava l'avi, que era viu i tenia un DNI que ho demostrava. La resposta de la policia fou més estranya encara: no podien comprovar que el DNI que tenia l'avi fos autèntic o, més ben dit, que correspongués a aquella persona en concret, tot i ser un document original, i que, encara que ho fessin, ells no eren competents per "ressuscitar" un mort. Així que van anar cap al jutjat corresponent per tal d'obrir un "expedient de ressuscitació": van haver d'aportar proves, declaracions... i esperar a què el jutge el ressuscités.

Fins aquí cal reconèixer que és una bona història, real i kafkiana, si es vol, però el més interessant d'aquests fets acostumen a ser el seu rerefons: si a ell el van donar de baixa per defunció, és lògic pensar que hi va haver un error i que qui va morir realment va ser algú que es deia igual que ell o que tenia un DNI molt similar (o igual), o ambdues coses. És un error fins aquí comprensible perquè, sense aprofundir massa en el tema, cal ressaltar el fet que hi hagi més de 100.000 DNI duplicats a Espanya i que gent que treballi amb bases de dades hagi vist "cada setmana un o dos DNI duplicats" o que hagin arribat a veure "tres persones amb el mateix DNI".¹ El que m'intriga encara més és saber si van reparar l'error: resulta que tal com estaven les coses, hi havia una persona morta que seguia viva a efectes legals. I aquí radica la vertadera importància d'aquesta anècdota.

Deu ser que per escriure els altres assaigs sobre eleccions i no-democràcia, he llegit *massa* coses i, el que és pitjor, he pensat *massa*, però una veueta interior (com deia aquell) em parlava insistentment i em feia sospitar que hi deu haver molts morts que estan més que vius i que els encanta aquest fet: poden continuar cobrant les pensions, poden votar en totes les eleccions... A més, si tenia més de 70 anys, ho podrà fer eternament perquè no li cal renovar el DNI. Les pensions encara les van controlant, però la resta de coses tenen el mateix control que la supèrbia dels polítics: cap. Alguna cosa em diu que els seus familiars no reclamaran pas i que un sistema burocràtic que es regeix per l'art de la mediocritat no anirà a resoldre tots aquests casos d'ofici. Hem vist prou exemples a l'anterior assaig "El vot dels morts"² com per a, com a mínim, tenir sospites.

Sense ànims d'insistir excessivament en les meses electorals, només fer l'apunt que avui en dia aquells qui presentin un DNI caducat poden votar igualment.³ La normativa ho diu clarament i no especifica el temps que pot estar caducat. Interessant. No només

perquè els morts que estiguin molt vius encara ho tenen més fàcil per votar, sinó per un altre fet molt important: el DNI serveix per exigir-te deures però no serveix perquè la persona exerceixi drets. Pensem-hi una mica. Quan recollim una carta a correus, ens fem socis a qualsevol lloc o qualsevol cosa tribal d'avui... en fi: ens identifiquem amb el DNI disset cops cada dia. Però cal adonar-se que només és un requisit, com posar la teva adreça electrònica o la data de naixement a qualsevol formulari. El número de DNI és una resposta més, un buit per omplir en el full. Llavors, on és la seva funció transcendental? Em refereixo a si podem fer algun tràmit *només* aportant el DNI? No sé a vosaltres, però a mi no se me n'acut cap d'important: els formularis, dades i signatures s'acumulen a cada pas que fem. La funció del DNI per a exercir els drets s'ha perdut. I ells mateixos ho reconeixen quan accepten DNI caducats en un acte tan important com votar.

Quan es tracta d'exigir-te obligacions, les coses canvien. Llavors, només en tenen prou en teclejar un número de DNI a la base de dades de torn i ja ens tenen fitxats, ho saben tot i, en base a això, ens exigeixen aquestes "obligacions". Us pot semblar un tema llunyà que no us afecta. Res més lluny de la realitat. Els habitants de tradició protestant ho saben molt bé perquè, no només no tenen número de DNI, sinó que, per exemple, a Anglaterra, posar una foto al currículum és il·legal perquè pot portar a discriminació: es prenen molt seriosament la identitat i la privacitat. La raó? Una mostra de l'individu davant la màquina repressora burocràtica i, com a origen, els versicles de la Bíblia que relacionen un número amb la marca que "la bèstia" posa a tothom perquè "*ningú no pugui comprar ni vendre si no porta l'encuny, és a dir, el nom de la bèstia o la xifra del seu nom*".⁴ Sona molt actual, oi? A nosaltres aquest número ens marca cada pas que fem. El poder a Gran Bretanya ho sap i ha pres nota: va implantar el DNI britànic a partir del 2008.⁵ Com a trampa: "només" és obligatori per a aquells que vulguin tenir passaport. Per tant, sense DNI no pots viatjar. Com nosaltres, vaja.

¹<http://www.larazon.es/espana/mas-de-100-000-dni-duplicados-YF2733414#.Ttt1ToVQpr8fCZ5> (últim accés: 27/12/15).

²http://nitsenblanc.cat/Histories_publicades/El-vot-dels-morts.pdf (últim accés: 27/12/15).

³<http://locales2015.mir.es/web/locales2015/voto-presencial1> (últim accés: 27/12/15).

⁴La Bíblia, Apocalipsi 13:17, Ed. Claret (10a edició), 2002.

⁵<http://www.20minutos.es/noticia/90606/0/carnet/reinounido/lores/> (últim accés: 27/12/15).